

URBANSAPES 2026: OSTRAVA OTEVŘELA DEBATU O BUDOUCNOSTI KRAJINY, MĚST I INVESTIC

Urban
scapes

Třetí ročník mezinárodní konference krajinářské architektury Urbanscapes proběhl v unikátním prostředí Dolní oblasti Vítkovic v Ostravě. Akci organizovala Česká asociace pro krajinářskou architekturu (ČAKA), jedna z odborných sekcí Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z. s. Během dvou dnů propojila odborníky z oblasti krajinářské architektury, urbanismu, architektury a územního plánování se zástupci veřejné správy, investorů i developerského sektoru. Právě schopnost otevřít společnou debatu mezi těmi, kteří města a krajinu navrhují, a těmi, kteří o jejich budoucnosti rozhodují a financují ji, patřila k nejvýraznějším momentům letošního ročníku.

Symbolické zázemí konference nabídla Dolní oblast Vítkovic – místo, které samo představuje jeden z nejvýznamnějších příkladů transformace postindustriální krajiny ve střední Evropě. Bývalý průmyslový areál se během posledních desetiletí postupně proměnil v kulturní, vzdělávací a společenské centrum a stal se důkazem, že i území spojená s těžbou a těžkým průmyslem mohou získat novou identitu a nové využití. Právě téma transformace, práce s existující krajinou a hledání rovnováhy mezi rozvojem a ochranou území postupovalo celým programem konference.

Mezinárodní část programu nabídla inspirativní pohledy na současné přístupy k plánování měst a krajiny. Francouzský krajinářský architekt Henri Bava z ateliéru Agence TER hovořil o práci s terénem, vodou a půdou jako základními prvky současného urbanismu a představil projekty, které reagují na klimatické změny a proměnlivost prostředí. Phil Askew z Londýna prezentoval dlouhodobé proměny území kolem Olympijského parku Queen Elizabeth

Olympic Park a transformaci londýnské čtvrti Thamesmead, kde se práce s krajinou stala hlavním nástrojem sociální i ekonomické regenerace území. Arturo Fernández ze společnosti Arup otevřel téma strategického plánování, odolnosti měst a metod vyhodnocování dopadů urbanistických a krajinářských zásahů.

Pozornost vzbudily také příklady práce s tzv. čtvrtou přírodou a spontánně vznikající městskou krajinou. Profesor Ingo Kowarik z Berlína představil zkušenosti s proměnou opuštěných železničních a průmyslových areálů v nové typy městských parků a přírodních území, zatímco polské studio topoScape ukázalo nízkonákladové přístupy k obnově městských brownfieldů a postindustriálních lokalit.

Vedle zahraničních prezentací zazněla také silná česká perspektiva, která ukázala šíři současného uvažování o krajině a městě. Právě pestrost pohledů a mezioborová debata ukázaly, že současná krajina není pouze otázkou estetiky nebo ochrany přírody, ale zásadním společenským, ekonomickým i kulturním tématem.

Diskuse se věnovaly proměně posttěžebních a industriálních území Ostravska, vztahu města a řeky, budoucnosti sídlišť, adaptaci veřejných prostorů na klimatickou změnu i otázce, jak pracovat s krajinou v rychle se rozvíjejících městech. Zaznívaly rozdílné přístupy – od strategického plánování velkých transformačních území přes citlivé krajinářské zásahy v každodenním městském prostředí až po hledání nových forem spolupráce mezi veřejným sektorem, samosprávami a soukromými investory.

Zástupkyně Městského ateliéru prostorového plánování a architektury Daniela Davidová a Romana Konkolová představily přístup města k plánování odolné a atraktivní městské krajiny s důrazem na modrozelenou infrastrukturu, veřejný prostor a dlouhodobou adaptaci města na klimatickou změnu. Zajímavé bylo také srovnání s transformačním procesem v posttěžební krajině Mostecká. Eva Němcová představila aktivity Transformačního centra Ústeckého kraje zaměřené na hledání nového využití posttěžební krajiny, koordinaci územního rozvoje a využití neformálních plánovacích nástrojů při formování nové identity regionu.

Napříč konferencí silně rezonovalo ekonomické hledisko krajiny a veřejného prostoru. Přednášky i diskuse opakovaně ukazovaly, že kvalitní krajinářské řešení není pouze estetickou nebo environmentální vrstvou projektu, ale zásadním faktorem ovlivňujícím hodnotu území, jeho atraktivitu, odolnost i dlouhodobou udržitelnost. Konference Urbanscapes tak potvrdila, že kvalitní vystavěné prostředí vzniká pouze tehdy, pokud spolu dokážou dlouhodobě spolupracovat odborníci, veřejná správa i soukromí investoři.

Konference v Ostravě znovu ukázala, že současná krajina není odděleným tématem přírody „mimo město“, ale základní součástí života moderních měst i jejich budoucího rozvoje.

Více informací o konferenci naleznete na www.urbanscapes.cz.

*Ing. Jana Pyšková
Ing. et Mgr. Eva Jeníková
garantky konference
Společnost pro zahradní
a krajinářskou tvorbu, z. s.*